

Rev 31/9

★ ESTEL

**PORTANTVEU DE LA FEDERACIO NACIONAL
D'ESTUDIANTS DE CATALUNYA A LA II REGIO**

A E

ARCHIVOS
ESTATALES

ANY I

PRIMER MAIG 1937

NUMERO 5

**Secretariat de Propaganda
F. N. E. C.**

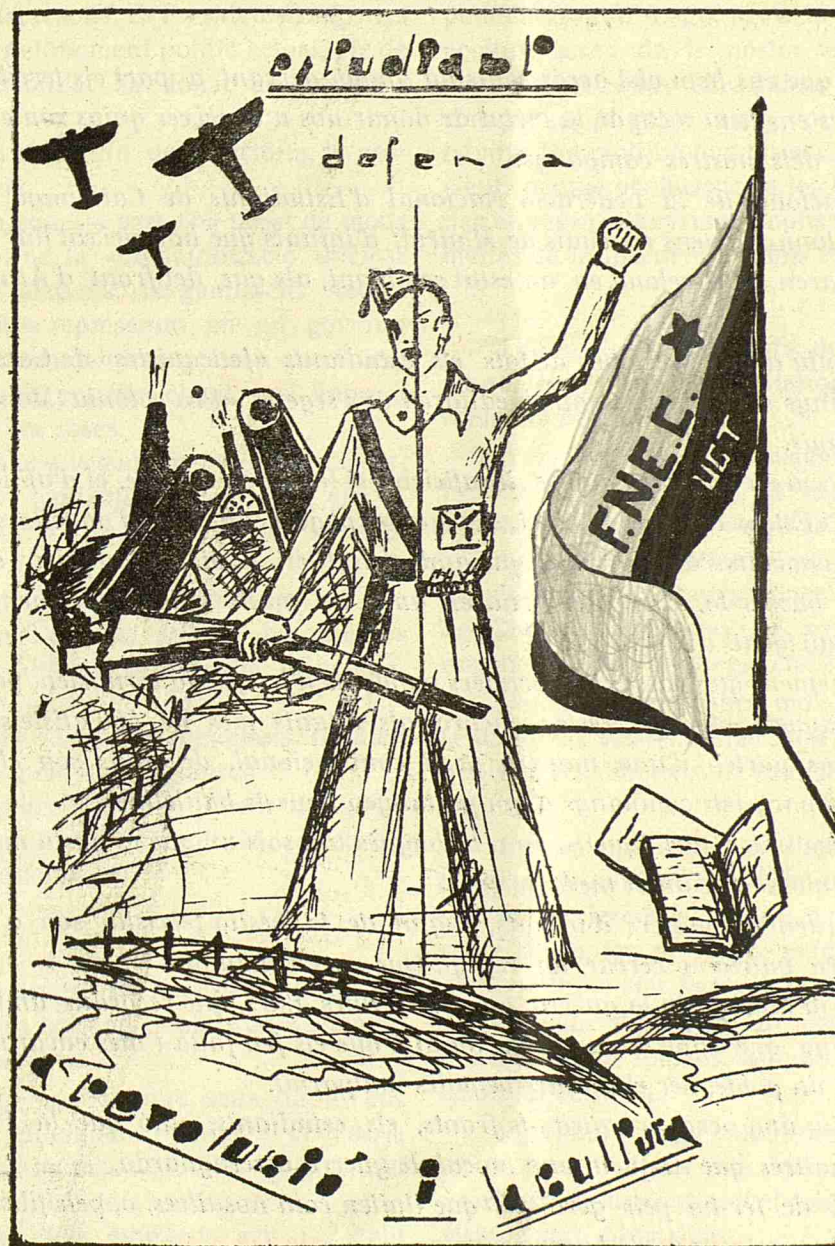
— SUMARI —

	<u>Página</u>
Editorial: Un fet vergonyós	4
Comentari Nacional, per Xavier Pou	5
Comentari Internacional, per Albert Malaret	6
¡Esos malditos de Quintol... per Pecs.	7
Un campament de joves pioners russos	8
Noticiari Estranger, per Josep M. ^a Mitjà	9
A Catalunya, per Antoni Piferrer.	11
Chopin i George Sand a Mallorca, per Adelina Santaló	12
«El fet social, la Universitat i l'Estudiant», per Lluís Armengol.	13
La darrera guerra, per Joaquim Poch.	15
Aspirants al Magisteri.	16
Noticiari.	17

A E

ARCHIVOS
ESTATALES

ELS NOSTRES DIBUIXANTS

MARIA MASSONI

A E

ARCHIVOS
ESTATALES

UN FET VERGONYOS

La guerra a que ens hem vist arrossegats ha tingut, deixant a part els terribles danys de que ja mantes vegades ens hem ocupat, la virtut de donar-nos a conèixer quins són els sentiments que animen a molts dels nostres companys.

El Comitè Nacional de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya manté a Fe del Montseny una colònia de nens evacuats de Madrid; d'infants que han deixat llur casa, llurs pares, infants que arribaren a Barcelona en un estat semblant, als que, del front d'Aragó, vingueren a la nostra ciutat.

Aquesta colònia devia ésser obra de tots els estudiants «fenequistes» de Catalunya; per aixó els nostres companys del Comitè Central editaren uns segells «Pro colònia Montseny» venuts al preu de 0'10 cèntims.

La nostra secció en rebé un nombre insuficient, si tenim en compte, el d'afiliats a la mateixa.

Junt amb l'«Estel» del mes d'abril, s'exigia el pagament d'un d'aquells segells, doncs bé, quan els nostres associats s'assabentaren que amb el Butlletí, havien d'adquirir el segell, uns no comparegueren a buscar-lo, altres s'entornaren amb les mans buides, tot dient mil pestes dels que ocupen llocs dirigents a la F. N. E. C.

Crèiem fermement que passats els primers moments d'irreflexió tornarien, però no fou així.

Quan escric aquest editorial resten encara als estants més de 400 «Estels» que ens diuen molt clar, que ens parlen d'una manera prou convencional, de quins són els sentiments, que animen a la gran part dels companys a qui pertanyen aquests butlletins.

Es possible que entre tots aquells, no n'hi hagués tan sols un que es gasta més de 10 cèntims en frívols divertiments durant el mes?

Cal que recordem que milers d'infants, fugint de la bèstia feixista, són a Catalunya, han vingut a la nostra pàtria a cercar un refugi. Que res els manqui!

Quan demà, ja guanyada la guerra, tornin a llurs llars, que recordin amb plaer la nostra aimada Catalunya que sabé donar-los-hi tot allò que els feu falta i més encara, que els ensenya, com els estimava un poble, per ells tantes vegades malparlat.

No sols exigim una acció enèrgica als fronts, els estudiants, sinó que la F. N. E. C. exigeix també de tots nosaltres que tinguem una moral de guerra a reraguarda.

Tot, ho hem de fer-ho pels germans que lluiten com nosaltres, o, pels fills d'aquests herois combatents, que han estat trets de la seva pàtria.

Avant! que els cabals, que ens gastem en banalitats, serveixin per a mantenir doble nombre d'infants a la colònia del Montseny.

per XAVIER POU

La crisi, el pla de la victòria, l'ofensiva sobre Bascònia

La crisi ha estat resolta. El President Companys amb la seva visió del moment polític actual, ple de sentit de responsabilitat ha donat un govern a Catalunya.

Cal que sigui el govern de la victòria, la nostra pàtria ho exigeix.

D'un temps a aquesta part s'ha posat de moda el que podríem dir-ne la «desautorització oficiosa de representants» això és; l'organització elegix uns homes perquè la representin en un govern i llavors els representants tiren pel cap que volen, sense fer cas del que, per ells elegit, vol imposar un recte criteri en les coses.

Caldria que d'una vegada per sempre destersessin aquesta nova modalitat política que ens ha portat la Revolució, caldria que s'imposés el sentit de responsabilitat de que molts estan mancats.

Per damunt de tot i de tots Catalunya.

Abans que res, catalans; un enemic comú ens uneix al front i nosaltres a reraguarda ens empeyem en dividir-nos.

Tots els actes supra-revolucionaris resulten puerils mentre no guanyem la guerra.

Que el nou govern sigui el govern de la victòria i el govern que faci la revolució en tots els ordres de la vida catalana.

Poques hores després de l'aparició de la llista del nou govern veia la llum pública un document que passarà a la història.

Un programa auster, que sens dubte ens portaria a derrotar el feix, ens referim, al «Pla de la victòria» llançat per la nostra sindical U. G. T. i el Partit Socialista Unificat de Catalunya.

Fent-se càrrec dels moments actuals, atent primer, a les necessitats de la guerra, sense descuidar però, el seu profund esperit revolucionari.

Aquest «pla» encaminat a mobilitzar tots els homes, tot el material, pot fer que la ja potència que és Catalunya faci sentir la seva enèrgica em-

penta al front d'Aragó; per això ha trobat tan bona acollida arreu de la nostra terra, no sols en les masses «ugeteistes» sinó ádhuc en les que no ho són; perquè el poble català, vol vèncer, perquè Catalunya sap molt bé que els seus recursos són suficients perquè els feixistes a les ordres de Cabanelles es vegin allunyats en molts centenars de quilòmetres de les fronteres de tots els pobles d'Ibèria.

I ara parlen de la guerra, de la tremenda realitat guerrera, d'aquesta realitat que ací a reraguarda semblen desconèixer.

L'enemic humillat a Guadalajara, vençut en el Front d'Aragó, acorralat al sud, ha girat els ulls vers la nació germana, vers Euskadi.

Les seves indústries sidero-metalúrgiques, són envejades pels alemanys; veuen en elles el mitjà de cobrar-se el material que per la victòria suministraven al mai prou «generalísimo» Franco.

Però els bascos saben molt bé el que representa el feix assassí, saben molt bé que és l'enemic de les seves llibertats, de llurs idees, de llur benestar...

Bascònia ha donat una lliçó. Cal que els catalans l'aprenguin, a Euskadi on les forces polítiques són més diferenciades que a Catalunya, lluiten sense rencúnies de partit, perquè saben que per damunt de tot són bascos.

Aquella terra que no pogueren dominar en llur totalitat els romans, tampoc podran dominar-la les hosts de Mola.

Es inútil que Franco digui dia si i un altra també, que Bilbao està bloquejat, la realitat té prou cura de demostrar-li el contrari, Bilbao s'aprovisiona amb normalitat.

Són inútils tots els esforços contra el poble basc; lluita per un ideal que dona a l'esperit una fortitut inigualable, lluiten per la llibertat d'una pàtria,

Gora Euskadi!

per ALBERT MALARET

El Nou Pacte de Locarno i la Conferència de Montreux

Els tres fets més remarcables del darrer mes són: l'intent d'un nou Pacte de Locarno, la conferència de Montreux i el Pacte Italo-Lugoeslau.

El nou Pacte de Locarno troba unes dificultats molt difícils de superar. Per part d'Alemanya i d'Itàlia, desitgen que el Pacte amb Anglaterra i França no es limités a una salvaguarda de fronteres, sinó que s'establís un pacte entre aquestes quatre potències al marge de la Societat de les Nacions.

Resolguent les quatre potències tots els afers europeus, és a dir: es tendeix a la constitució d'un vertader Directori Europeu. La finalitat d'aquest directori és clara: deixar a Rússia al marge de les potències europees; segona, en l'anterior Pacte de Locarno, una vegada designat l'agressor per la S. de les N., totes les potències signatàries del pacte es dirigien contra l'agressor; la pretenció d'Alemanya és de que designessin l'agressor en cas de conflicte les dos potències restants que tindrien que actuar per unanimitat, el qual vol dir que si Alemanya atacés França en cas que Itàlia no reconegués l'agressió, Anglaterra no podria ajudar França, sense donar motius a Itàlia que es posés al costat d'Alemanya.

Quan es vol estudiar un pacte que proposi Alemanya, feu-vos la següent pregunta: Quina posició es veuria obligada a adoptar França en cas que Alemanya atacés Rússia? Veureu que Alemanya desitja sempre portar a França a un tractat que no pogués fer honor al compromís militar que té establert amb Rússia.

La segona dificultat, avui ja superada, era la negativa de Bèlgica a ésser potència garant i garantida. Bèlgica creu que la seva posició de potència petita no li permet establir compromisos d'acudir en ajuda a una nació atacada, com fins ara tenia que fer com a signatària del Pacte de Locarno i del tractat militar Franco-Belga. Amb la denúncia del darrer tractat quedà lliure respecte a França; mes restaven els llaços amb els estats signataris del Pacte Oriental, ja que després de la denúncia

d'aquest tractat per part d'Alemanya, les restants potències acordaren la vigència del Pacte per tot el que a elles es referís. Avui dia, gràcies a la bona voluntat de les potències democràtiques Anglaterra i França, Bèlgica queda lliure de tots els seus compromisos militars i en canvi França i Anglaterra li garanteixen el territori.

Ara la qüestió ha quedat estancada i ja es es parla d'una Conferència del Desarme.

La conferència de Montreux té per objecte la derogació de les Capitulacions que pesen sobre Egipte.

Les capitulacions són uns convenis entre un estat civilitzat i un altre que no li reconeixen aquesta categoria, en virtut dels quals els súbdits d'aquell estat gaudeixen d'uns privilegis processals.

A Egipte per la solució dels conflictes entre els naturals del país i els estrangers ciutadans d'un estat que tingués atorgades capitulacions, corresponia a uns Tribunals Mixtes, compostos per Egipcis i representants de la nació de l'estranger sobre el qual es litigava.

Dels actes criminals comesos per estrangers responen davant el Tribunal Consular.

Com es pot veure Egipte declarat avui potència sobirana no pot permetre aquest tracte de colònia. Al tractar-se de l'abolició del protectorat anglès en el Memorandum de Milner l'any 1920 s'estipulava que Egipte alcançaria la sobirania en el moment en que es deroguessin les capitulacions.

Això que semblava fet perquè Egipte en el moment que fos sobirana ho fos amb tota dignitat, podia ésser en mans dels anglesos un mitjà de no perdre mai el protectorat.

Avui tots els Estats reunits en la Conferència de Montreux, entre els quals s'hi compte Espanya, s'han pronunciat ja per l'abolició de les capitulacions. En el moment que siguin abolides les capitulacions Egipte demanarà el seu ingrès a la Societat de les Nacions, després del reconeixement

de nació civilitzada que suposa l'abolició de les capitulacions és d'esperar que li serà reconegut aquest dret, i que els nacionalistes egipcis veuran pas a pas satisfetes les seves demandes.

El Pacte Iugoeslau-italià semblava podia fer perillar, el bloc que suposa la Petita Entesa. Després de les conferències entre els ministres de negocis estrangers de Xecoslovàquia, Rumania i Iugoeslàvia han donat per resultat que Iugoeslàvia declarés que el Pacte Italo-Iugoeslau no trenca pels anteriors compromisos contrets per Iugoeslàvia, si bé aquesta potència no desitja contreure'n de nous. Aquesta darrera nota sembla encaminada

a declarar que Iugoeslàvia no s'unirà a l'acord militar entre Xecoslovàquia i Rússia. El viatge del President Benes segurament estava inclinat en aquest sentit.

De l'examen del conjunt europeu es desprèn: Un major acord entre França i Anglaterra; que s'ha posat una valla a les potències feixistes en els seus maneigs en l'europa central per desfer antigues aliances; i que les potències petites no desitjen comprometre's en nous acords, que els arrastrarien a una nova conflagració que estallés, per petita que fos.

¡Esos malditos de Quinto!...

per PECS

Fa vuit mesos que estem vivint una guerra cruenta amb dos fronts completament delimitats, més en l'aspecte moral, ideològic i humà, que no en l'aspecte purament territorial. No, no són països més o menys extensos posats en guerra; sinó que són dos mons diferents, dues concepcions de la vida distintes, dues civilitzacions irreconciliables (si civilització pot anomenar-se al retrocés) que no tenen les fronteres en l'espai, sinó en l'esperit. D'una banda, els règims despòtics i de força que sota noves denominacions i nomenclatures volen mantenir i aixecar un passat vergonyós que ha anat corcant-se, consumint-se, desfent-se en sa pròpia podridura i ara, com fatalment havia d'ocórrer, es desploma i es desfà. Els interessats en conservar-lo se'n donen compte i s'ho miren astorats.

El gran capitalisme trontolla, l'església desviada trontolla també; però estan arrelades de segles i les seves arrels, si bé afeblides per la corrupció segueixen donant un suport.

S'apoya encara —oh suprem recurs del que no pot convèncer per la raó!— en la ignorància: exemples com els del rector de la Universitat d'Oviedo i Garcia Lorca, formarien llistes inacabables. S'apoya en els prejudicis, en tota mena de supersticions. Veu fantasmes en l'esdevenidor; té por; més, no diu que és la por que li fa la llum, perquè creat a les tenebres, la claror l'acusa i el molesta. Mobilitza tots els seus recursos, afeblits, però encara numerosos i en fa un munt informe, que es desfà a pesar de totes les soldadures i que forçosament ha de rompre's i pulveritzar-se davant la ventada huracanada de la Història que sorgeix amb ímpetu devastador. Serà arrollat qui s'oposi a l'avalanxa d'aquest moment, com ho han estat tots

els obstacles sempre que la Història ha desfermat amb empena la seva fúria incontenible per les rutes del millorament i del progrès.

I ara la joventut, que amb sang roja escriu pàgines saturades de densitat històrica, sabrà mostrar-se digna del lloc d'honor que per ella ha reservat el destí portant la Humanitat endavant vers nous horitzons de llum infinita. Lliurarà el món d'aquella «civilització» que un dia, trobant-me en el poble de Gelsa, em retratava amb frase plàstica i anònima un home d'edat avançada. «Esos malditos de Quinto nos tiran» em deia, i ho deia mirant aquell poble que encara pateix sota el jou feixista, amb els ulls encesos en ira en mig de la seva cara arrugada. Els tiren mentre, pacíficament, silenciosament, es dediquen a conrear les hortes situades junt a l'Ebre. I «esos malditos de Quinto» que cerquen víctimes innocents, que combaten el treball, com combaten tot el que dignifica l'home, el progrès, la intel·ligència... són els mateixos que obeïnt als seus instints sanguinaris, metral·len ciutats obertes, lluny de tot objectiu militar.

I els mateixos «malditos de Quinto» incompatibles amb el treball i la intel·ligència serien els timoners dels nostres destins si arribessin a triomfar.

Davant això, la joventut fa la promesa davant l'històric i universal: NO PASSARAN!

Serem nosaltres els amos dels propis destins i els forjadors de l'esdevenidor!

Que un camperol humil quan es dirigeixi al seu treball no pugui dir-nos novament fent-nos enrogir de vergonya «¡Esos malditos de Quinto nos tiran!...»

Front d'Aragó, abril del 1937.

A E
7

ARCHIVOS
ESTATALES

Un campament de joves pioners russos

(Per Ernest Dyes. The Schoolmaster and Woman
Teacher's Chronicle. Londres).

La darrera part de la diada que la comitiva de mestres anglesos passaren a Peterhof consistí en una visita al campament dels joves pioners o exploradors.

Al final del succulent banquet foren obsequiats a la casa de repós dels mestres russos, on es presentà una comissió de quatre nois i noies de brunes cames, en uniformes de pioners—calça curta i camisa blava—per a invitar-nos a visitar llur campament proper. Escoltem l'autor.

«El campament de joves pioners de qual organització infantil són extrets els joves comunistes, consisteix en diverses cases en mig dels arbres i en una clínica equipada ben elaboradament, sobretot amb aparells de raigs solars i elèctrics. Hi ha un cos considerable de metges i infermeres. La recepte per a la salut que dona el capitost és «cel, aigua i sol». La dieta alimentària té una base científica, i conté un mínim de tres quarts de litre de llet per infant cada dia.

Hi ha 400 infants en el campament, procedents en aquest cas d'una vasta àrea (es troben representants de catorze nacionalitats) per tal com aquest campament es una empresa de la Societat de la Creu Vermella i proporciona una preparació especial als capitostos pioners. Però cada districte té un campament semblant a càrrec dels Comissaris d'Educació del Poble. Els campaments són gratuïts, i se'm digué que cada deu escolars russos nou es beneficien ara d'unes vacances en semblants campaments o colònies.

Els infants més joves el troben reposant—haurien de dormir però, per suposat, tots ells estan ben desvetllats. Una col·lecció d'infants de pell més clara i ull més brillant no l'he vist en la meua vida. I per bé que només fa pocs dies que són al campament, les «nurses» ja coneixen llurs característiques individuals. Aquest infant, s'ens diu, és una gentil dançaire; aquest de vuit anys un vell pianista. (Un de la comitiva pregunta a la nena que li agrada més tocar. «La setena sonata de Beethoven», diu tota vergonyosa). I aquest infants procedeixen d'escoles públiques corrents!

«En quant els més grans, que jugen al sol, no sé com posar-me a trametre la impressió de vitalitat, d'esperit exaltat de «joia daurada pel sol»—Rarament he sentit en trobar-me en presència de tanta viva felicitat.

«No tots els infants són pioners efectius per que tots duguin l'uniforme. Els pioners constitueixen una aristocràcia de la capdavantària, puix que aquesta és una societat que es governa per si sola, es fa les pròpies lleis, estableix la seva disciplina. Cada «casa de residència» té el seu soviets infantil. Hi ha una absència complerta d'hipocresia. Llur engrescament per la nostra visita és natural i no manat. Hom pot creure que aquests infants en fer-se grans formaran un món nou, un món possiblement millor que tot el que nosaltres haguem conegut.

«Veiem el ritual de llur assemblea en un terreny de desfilades flanquejat per enormes cartells de Lenin, Stalin, i Moyrova (la dona que és el cap de la Creu Vermella Russa). Formen un quadrat buit. Hi ha una banda de trompetes i les banderes són dutes per quatre ufanosos pioners, dos d'ells els més bells infants que mai hagi vist. El capitost del campament els dirigeix la paraula des de una tribuna. Els caps de casa s'avancen i presenten relacions del nombre de presents i de les activitats del dia i llur fulla de conducta. La casa que millor s'ha distingit té el privilegi d'arriar la bandera a posta de sol. En aquesta ocasió es fan discursos en honor nostre subrallats amb freqüents aplaudiments. Tant tost es presenta una mitja ocasió el minyó de la trompeta, ull rialler, clepsa afeitada, engega una altra sonada.

«Tot seguit marxen amb nosaltres vers el nostre auto, tot cantant llur cants pioners. Tot plegat és profundament eternidor—aquelles cares contentes, cossos d'un bronzejat perfecte, caminant pel polsós calladís esquitxat de sol, i després arrengrarant-se per a fer-nos adeu amb les mans—una taca de blau—en el sol sota els arbres alterosos darrera un petit llac.»

De sobte una visió m'assalta dels infants anglesos que juguen pels sòrdics carrers de Newcastle.

Els estudiants de tot el món manifesten la seva simpatia per la causa del poble espanyol

per JOSEP M.ª MITJA

No recordo on he llegit que l'estudiant per la seva condició social i medi en que viu és naturalment inclinat al feixisme. Aquesta afirmació absurda no té la menor base que la justifiqui (no vol dir això que no existeixin estudiants feixistes, que desgraciadament n'hi ha) però llur acostament natural a tot el que significa cultura fa que l'estudiant conscient repugni el règim feixista que és negació de tota vida espiritual.

I com a bona mostra del que deixo dit dono a continuació una relació de l'actuació dels estudiants de diferents països en favor de la lluita del nostre poble.

ANGLATERRA

Una nodrida representació dels estudiants de Cambridge, entre els quals figuren diversos membres de la Unió Pro Societat de Nacions i altres agrupacions es trasllada a Londres el dia 18 de febrer per a demanar explicacions al membre seu al Parlament sobre la situació a Espanya. Li presentaren les següents peticions:

1. Que la prohibició pels voluntaris d'anar a Espanya es faci efectiva pel control de Portugal i si cal per un bloqueig de la costa portuguesa per tal de fer impossible les invasions feixistes.

2. Que les tropes estrangeres, àdhuc moros i legionaris, siguin retirades d'Espanya.

3. Que si aquestes mesures no tinguessin eficàcia, sigui immediatament aixecada la prohibició de vendre armes al Govern Espanyol.

El fons Confort Mac Laurin constituït fa dues o tres setmanes en memòria d'aquests estudiants de la Universitat de Cambridge que pertanyen a la Brigada Internacional ha reunit ja set centes lliures esterlines (setanta mil francs) els quals seran utilitzats en defensa de l'Espanya Republicana.

G. Raymon Gaumelette membre de la Comissió Internacional informa que continua amb gran

èxit la campanya Pro segon vaixell de queviures que la Joventut anglesa trameta a Espanya.

BELGICA

M. Bonvoisin, membre de la Comissió Internacional, anuncia la tramesa a Espanya d'un cotxe-ambulància adquirit per la Comissió de solidaritat dels «Jeunes Gardes Socialistes».

El Buró d'Informació i Ajut a la Joventut Espanyola treballa molt activament a Bèlgica i s'encarrega de la difusió de la Joventut entre la joventut belga.

LUXEMBURG

El Comitè de Coordinació estambrer en aquest país acaba d'organitzar una exposició de la lluita de la joventut espanyola que sortirà en tournée per diverses ciutats i que ja ha tingut un bon èxit.

HOLANDA

La joventut holandesa ha organitzat unes recaptetes setmanals amb el producte de les quals adquirirà una ambulància que trametrà al doctor Marteau a Espanya.

La Joventut ha organitzat una reunió en la qual el doctor Connik, estudiant en farmàcia i tinent de la Brigada Internacional ha fet un discurs d'informació.

FRANÇA

S'ha creat un Subcomitè d'Estudiants pel ajut a l'Espanya Republicana compost per estudiants de totes les tendències però convençuts de que el Govern Espanyol està defensant la cultura contra l'atac dels rebels.

TXECOSLOVAQUIA

S'ha creat un Subcomitè de la Joventut aprop del Comitè d'Ajut a Espanya amb el nom de Joventut Txoeslovàquia en ajut de la Joventut Democràtica d'Espanya.

Aquest Comitè compost per organitzacions importants de la joventut i dels estudiants organitza una sèrie de mítings i de conferències i projecta pel·lícules preses al front de Madrid. El Comitè prepara una tournée a Espanya de les organitzacions de la joventut txeco-slovaca i de les organitzacions estudiantines.

INDIA

S'ha celebrat una important conferència organitzada per les diverses organitzacions estudiantines de la província de Bombai i s'ha acceptat en aquesta una resolució pel manteniment de la U. F. E. H.) Unió Federal d'Estudiants Hispànics.

S'ha publicat un prospecte cridant els estudiants de Bombai perquè facin tots els esforços possibles per ajudar la U. F. E. H. en la seva lluita al costat del Govern Republicà.

A Anglaterra hi ha un Comitè Indu Pro Espanya integrat per persones pertanyents a les comunitats indus. Té per objecte la tramesa a Espanya d'una embulància.

Molts estudiants Indus participen en el treball d'aquest Comitè; a diverses Universitats Angleses tals com l'Escola de Londres de l'Economia a Oxford Cambridge, han organitzat recaptés i s'han celebrat mítings.

En el curs d'una conferència que tenia com a finalitat la formació d'una Federació de les Associacions dels estudiants indus a Anglaterra i Irlanda hi adopta una resolució demanant el suport a la U. F. E. H.

COLOMBIA

Els estudiants de la Universitat de Popayan han organitzat diversos mítings de solidaritat amb Espanya Republicana.

Una exposició de fotografies que mostra l'activitat de la joventut espanyola ha estat presentada als aparadors d'una de les més grans llibreries de Popayan.

Són innumbrables els pobles en els quals els estudiants han manifestat la seva adhesió vers el poble Ibèric. En tots els Estats i arreu del món la massa juvenil es manifesta al nostre costat. No cal parlar de la U. R. S. S. en quin país els estudiants han col·laborat eficaçment a l'obra magna que realitza aquest poble lliure i avançat.

Els estudiants de l'Institut d'Aviació Ordjonikidze de Moscou decidiren reservar el 2 per cent de les seves bosses per a la tramesa de queviures a Espanya: llançaren un manifest per a tot el poble cridant a totes les estudiantes de la U. R. S. S. a seguir el seu exemple.

De Xina de la Unió Nacional d'Estudiants Xinesos directora de la lluita que sosté aquesta heròica institució contra l'imperialisme Japonès adreça un missatge als estudiants d'Espanya i es comprometen a ajudar-nos materialment.

COMPANYS units amb tots els estudiants d'arreu del món lliurem-nos a la conquesta d'una vida més justa i més humana.

CAL QUE L'EQUACIO

$$\underline{\underline{C. N. T. + U. G. T. = U. G. P.}}$$

SIGUI UN FET RAPIDAMENT

A CATALUNYA

Pàtria meva, on jauen els meus avis
i on vegí per cop primer la llum;
on descloguí els meus febreros llavis,
on he sentit d'amor el dolç perfum.

Pàtria nostra, ¡oh bella terra aimada!
que acarona el cel i bressa el mar;
que besa constantment la llum daurada
i te'l blanc Pireneu per altiu far.

Que té el pit gonflat de tramuntana
i parla dolçament amb l'infinit;
que punteja la bàquica sardana
i al cor té foc, i pau a l'esperit.

Formós país, de sol i d'alegria,
que ha criat sos fills en el treball;
que cada jorn, en nèixer el nou dia,
sent xiulejar la falç i colpí el mall.

Dolça terra, cantada amb veu divina
pels tendres Maragall i Verdaguer;
bressol de Russinyol i de Marquina,
assil de Guimerà, llum de Soler.

Poble digne, que amb dignitat vol viure,
puix ha comprat sa vella glòria amb sang;
és poble que ans que tot, vol ésser lliure:
no ho són pas, les quatre barres de sang!

Vol escoltar el cor de ses comarques
junes cantant de sa prosperitat;
i les dels pescadors, feixuges barques
vol que ens parlin de la fraternitat.

Vol que des de les míseres cabanyes
un cant d'amor sorgeixi ben potent!
que ressoni per totes les muntanyes
i al cel arribi, clar i esplendent.

Cançó ferma i valenta del poble
que la cantaran fins els nostres morts;
que digui ben alt que un ideal noble
a l'ensemps que bons, fa els homes forts.

Que ressoni sota una blanca estrella
i l'assoleixi en son fort anhel;
que onegi com el blat i la rosella
i la pau posi sota el blau del cel.

Anton PIFERRER

Chopin i George Sand a Mallorca

per ADELINA SANTALO

Mallorca! Qui no ha somniat aquesta illa, voltada per les aigües blaves del Mediterrani, amb les seves coves fosques plenes d'estalactites que regalen gotes d'aigua fresca; amb les oliveres de fulla grisenca; amb els ametllers coberts de flors rosades i aquelles cales que les onades besen unes vegades suament, i altres, enfurismades llencen sobre les roques la seva escuma blanca?

Aquest somni el va tenir també George Sand, la realització del qual li va permetre escriure més tard pàgines delicioses sobre l'illa daurada, i, Chopin que, admirat de les meravelles que li contaven d'aquesta illa, va juntar-se amb la que havia d'ésser la seva millor companya per passar una temporada a Mallorca.

En la tardor de 1838, Frederic Chopin, el gran compositor musical polac, greument malalt, va acudir a Perpinyà per emprendre el viatge, doncs creïa que el clima suau i temperat de les illes podria millorar-lo.

George Sand, a París, havia pensat també en Mallorca, recomenada per un amic seu.

Arrivaren a Palma en el mes de novembre. Visqueren en diferents llocs, entre ells, en la casa de «Son Vent» situada en els voltants de la capital. Però la tisis de Chopin, que, amb les males condicions de l'estatge encara s'havia agreujat, fou la causa de que fossin trets d'allí d'on passaren a la cartuja de Valldemosa. Els hi foren cedides unes habitacions que, encara que sense cap luxe, reunien millors condicions que les anteriors. Un piano vell va servir a Frederic per expressar, mitjançant la música, els seus sentiments. Era un lloc apartat de tota població, voltat de jardins, amb uns grans

corredors interiors, un claustre i un petit cementiri de monjos on l'escriptora hi passà moltes hores.

En aquella soletat pensaren trobar un bon refugi. Maurici que s'havia posat completament bé, dibuixava tots els recons del voltant. Però Chopin anava empitjorant i es passava els dies enters sense sortir, composant preludis i peces davant el seu piano, unes vegades tristes i melancòliques, altres alegres i optimistes.

George Sand sortia amb els seus fills per admirar la bellesa d'aquelles terres cobertes d'ametllers i d'oliveres, aquell cel blau i pur, i la mar que als seus peus besava les roques. Quan era a la Cartuja, de tant en tant, agafava la ploma i els papers i s'en anava al jardí, on escoltant el cant dels aucells, escrivia belles proses amb les que després composà el seu llibre «Un hivern a Mallorca». Però la major part de les vegades, a pesar del seu mal geni, atenia amb gran cura al malalt del qual era la millor companya, i, asseguda al seu costat, l'ajudava en tot el que podia.

L'hivern va ésser cru i George Sand, veient que Chopin no podia resistir més temps allí es veié obligada de retornar a París en la Primavera.

Al cap de deu anys moria el gran músic. El clima de Mallorca no li anà gaire bé, però George Sand, amb un ulls que observen els recons més amagats i un ingeni que tradueix bellament i amb molta justesa i realitat tot el que els seus ulls veuen, deixà descripcions tan belles de Mallorca, que per sí soles són una vertadera temptació per a visitar-la. Sobre tot després de foragitar-ne als invasors esclaus de Mussolini.

«El fet social, la Universitat i l'Estudiant»

per LLUIS ARMENGOL

(continuació)

coneixements il·limitats i divergents flueixen necessàriament d'un centre únic: la Universitat.

No ens enganyem. El fet és prou visible. La realitat és aquesta i un fet nítid ho corrobora amb diafanitat: l'aparició de les *escoles especials*. Allò que pot semblar, a primera ullada, abandó o eclipsament de la Universitat és tot el contrari; és l'extensió per dilatament inevitable, de la mateixa. L'Escola especial és fruit de la divisió del treball dintre l'àmbit universitari; n'és una simple dependència. L'ensenyança universitària és l'ensenyança superior i l'Escola especial no és res més que un aspecte d'aquesta. En termes exactes, doncs, un aspecte de la Universitat.

Una nova civilització, un nou postulat: la missió novament centralista i preponderant de la Universitat. Gosàriem parlar de retrogradació a l'Edat Mitjana?

III

VISIO ANALÍTICA I SINTÈTICA DE L'ESTUDIANT (APRECIACIÓ MORFOLÒGICA). EL PROBLEMA DE LA SEVA TRAJECTORIA EVOLUTIVA (APRECIACIÓ FUNCIONAL)

Hem prolongat, potser massa, el parèntesis obert respecte a la Universitat en si quan consideràvem més que tot l'element de la mateixa: l'ESTUDIANT.

Parlem-ne ara, doncs.

Estudiant en si és un concepte massa envoltant; en el fons un denominador comú, un distintiu general.

El mot, serenament esguardat, és la forma antitètica de l'especificació. Què pretenem reflectir, sinó, amb la paraula apuntada?

Seria caure en falsetat palesa atribuir-nos un distintiu capdal en relació amb els nostres sem-

blants, pel sol fet de que apliquem les nostres energies a un «estudi», o sigui, a una tasca polaritzada d'exclusivisme.

L'estudi és patrimoni de tothom. Diria millor encara; és funció de tothom. L'experiència o l'acció cotidiana són estudi constant. Tota concentració intel·lectual per petita que sigui és un estudi més o menys intens. Sols podem despullar d'aquesta facultat al viure instintiu. Ja sabem, no obstant, que la racionalitat pugna amb això.

I la vida requereix una concentració intel·lectual en tot. Especifiquem breument: «tot desplegament de les facultats intel·lectuals davant qual-sevol fet»..., heus aquí el concepte veritable del mot «estudi».

Enduts per aquesta posició única trobem estudiants arreu. En molts llocs, precisament, que la nostra visió fragmentària de les coses no els besllumava ni remotament.

Però si una cosa crea interès entorn l'estudi d'aquest aspecte de la vida i, en especial esment, per als qui li dediquem de plè és aquesta: la seva naturalitat o bé la seva importància primària.

De molts hem vist, en èpoques llunyanes i properes, encetar un brí d'indiferència per aquesta classe de lluita constantment amb les armes més nobles, més subtils i més elevades que cap altre, de la *perfecció moral*.

En canvi, els temps nous palesen tot al contrari. Enmig els llores reservats a l'home especialitzat pel fet—com he demostrat anteriorment—que incrementa més que no cap altra el seu rendiment social, ja serà impossible dubtar respecte de l'estudiant, de llur efectivisme temps ha, posat en tela de judici. L'estudiant, doncs, també posa en contribució un rendiment considerable davant el fet social. Més considerable, si cap. L'estudiant es converteix en conreador professional, especialista, del món de la matèria prima i això ho vol dir tot.

L'estudiant és, a més, el futur engranatge del motor vitalíssim que produeix l'energia de l'organisme social. Aquest motor és la valor o pruïja cultural d'un poble; l'energia n'és la seva prepotència o avidesa intel·lectual.

L'estudiant, vulgues que no, encarna un fi determinat. No un fi general i únic, sinó, particularista, específic; és a dir, atent a cada cas. Per bé que això esdevingui no resta limitat a aquí. En el fons, si més no, hi ha un fi essencialíssim que jo veig enlairat a la categoria d'ideal: l'afany creador.

Un estudiant sens aquest suprem impuls de l'esperit deixa d'ésser-ho, si s'ho proposava, encara que, en síntesis, no es pot dir que ho hagi estat mai. Aquesta opinió extrema jo crec que és irrefutable.

L'estudiant simplement assimilador (si així se'l pot anomenar), és mort. Ha mort d'asfíxia provocada per propi enrariment de la seva atmosfera circundant. Es fós en mig del seu dogmatisme argollador, entre la fermentació turbulent dels seus vòmits digestius. Retut i aniquilat per la seva impotència parasitària.

No val ja a vegetar entre les idees, si no que cal fecundar-les amb substància pròpia... Es inadmissible esterilitzar les facultats intel·lectuals adoptant una actitud contemplant i transcriptiva. Cal remoure, sí; injerir, assimilar, però... per quin *Fi*? Per un reclós fi de fruïció personal? A l'estudiant és tan just com a cap ésser reconèixer-li aquest dret, però no ho és menys exigir-li determinats deures. Jo els sintetitzo en un: *L'edificació intel·lectual*.

Que a la Universitat construeixi la garantia d'un demà inspiradament humà, social. Que en aquest demà es sotmeti a totes les provatures que se li puguin exigir i que faci ofrena de la seva tributació, més necessària, més indispensable, quan més al fi social s'acosti al seu cercle elegit.

Una visió de l'estudiant com aquesta, demana molts dispositius per fer-la avinent. Concretament, reporta dues exigències: una correcció fulminant i una renovació en l'esperit de la joventut universitària.

Val per la primera la creació d'una Universitat que es faci incompatible als vells conceptes i a les velles realitzacions, ja caduques. Tinguem, al menys, la joia de trobar-nos en plena confirmació

d'aquest extrem, davant una intensa reestructuració de la mateixa.

Problema però encara no iniciat del tot és el que endevina el segon apart. Pot que ho faci la seva naturalesa. Les desviacions psicològiques tenen fonaments menys governables. Quelcom hi ha però que deixa entrellucar ja un petit avenç. No és que em refereixi solament al contrast entre l'estudiant d'ahir i el d'avui, sinó també —oh frapant paradoxa!— entre l'esperit dels joves universitaris emplaçats en diferents latituds. Es fins a cert punt com una rêmora de la clàssica tipització geogràfica de la Universitat, patrimoni de l'Edat Mitjana. En considerar-ho crec que és suficient.

L'estudiant té de descobrir-se a l'escola primària. Generalment no s'hi descobreix; les rares excepcions són molt lloades però, desgraciadament, per ara, no molt recercades.

I allí mateix fora necessari estimular-los a fi d'obtenir una estadística completa que permetés formar-se un criteri acabat de l'horitzó que cal obrir al jove per a que confirmés en la pràctica el que l'observació de llurs, més o menys endevinades facultats, presumia.

Després, sense intèrval, iniciar una educació paral·lela: l'aguda *sociabilització* del subjecte. L'intercanvi ideològic, l'esperó constant del contacte amb els demés, tota una xarxa de desvetllances. Aquí rau, precisament, un factor transcendental en això: el mitjà ambient; la societat.

Com diu Zweig l'home mediocre pot ésser el predestinat per l'atzar a una preponderància rellevant amb tal que en rebi el sacsejament de facultats adequat. La vibració, les aptituds en tensió de l'individu, són propícies als més grans efectes. En persones escollides això és decisiu: és qüestió només, doncs, de provocar-les que els resultats flueixin per ells mateixos.

Tot aquest panorama esdevé tan rigorosament lògic que no sé com no es propugna arreu. Potser ho farà que en matèria de selecció hi ha un risc evident o una innata presumpció temorenca entre els escassos que es veuen amb energies per intentar-la. Ho comprenc. D'aquí ve que crec dignes d'admiració els pocs que ho gosarien intentar. Ara bé; jo també abrigo una altre temença entorn a aquest extrem. Que cas d'actualitzar-se aquesta selecció no hi perdessin els mateixos seleccio-

LA DARRERA GUERRA

per JOAQUIM POCH

Les febles pilastres damunt les quals descansava la pau d'Europa, car fruit de la tràgica guerra passada, ressentits es van desmoronar. Les ambicions d'uns pobles i la prudència excessiva d'altres seran la causa del seu enderrocament.

Altres vegada està Europa en un capvestre anguniós ple de núvols de foc i els raigs del sol morent il·luminen un camp amarat de rancúnies i odís, propers a esclatar.

.....Acabada la darrera guerra els pobles esplantats del seu comés, es feren uns tractats de pau que creieren eterns, i semblà que una flama de pietat i amor els hi havia abrusat el cor. «Aquesta, deien, ha estat la darrera guerra, l'experiència ha costat la vida de milions d'homes però, serà aprofitada. Havem foragitat d'una vegada per sempre, aquell monstre guerra que estava escrit en totes les pàgines de la Humanitat.

Ha deixat d'ésser una cosa fatal.

.....Ahir, però, es perdien en l'horitzó les campanades que estenien la veu de pau, igual que els milers de coloms alliberats s'esfumaven en l'atzur...

avui en una nit d'oblit s'esvaeixent les promeses de pau.

La flama del record es va esllanguint... tal vegada ja està apagada....

Aquells anhels d'un bell futur, que feren fremir els homes, aquell afany de viure un alegre esdevenidor han desaparegut. Uns homes d'estat, ambiciosos, empesos per una falsa concepció de glòria, caminant envoltats per una nuvolada d'odís que a ells mateixos ofega, els han esclafat.

El desengany ha estat gros. La il·lusió era molt forta. Però l'esperança no ens abandona.

N'estem ben segurs, han volgut la guerra i la guerra els calcinarà. La topada ha estat violenta. El món s'ha omplert de laments però quan es fa claror d'aubada que il·luminarà el nostre redreçament victoriós, es podrà dir amb veu segura i ferma «AQUESTA FOU LA DARRERA GUERRA».

I un dia clar i serè, pletòric d'amor i generositat il·luminarà per sempre més la curta vida dels homes fins aleshores amargada per ells mateixos.

nadors i, amb ells, la societat entera. Per què com molt bé diu Chesterton, cercar talment com Diògenes un home, amb la llanterna, és perdre un temps preciós, quan millor seria d'emprar-lo en esdevenir home un mateix, fer-se progressivament gran... Qui sap si aquests electors a que em referia el perderien també aquest temps tan bellament mesurat per Chesterton! (Cap la salvetat, no obstant, de que es tractaria d'homes així mateix selectes).

Endevinareu, doncs, que potser seria preferible no seleccionar, ans bé, oferir a tots els elements i les condicions amb les que fer viable la creació de l'estudiant per propi impuls i d'aquí a l'home de demà gran, també, per propi impuls. La selecció no és potser un deix massa accentuat d'oligarquies i castes?

L'estudiant ja es troba a la Universitat. Ha calgut per això atravesar tota una preparació que

ha estat decisiva.. Què hi fa. L'home d'inèrcia pròpia arribarà a aquí no exhaust si no tot al contrari: molt més vigoritzat. Quan la seva força centrífuga l'ha dut al punt àlgid de la cultura no cal besllumar cap possibilitat de decepció. L'individu expansiu, dotat d'energia pròpia, trobarà precisament en la Universitat un nou estimul, o més encara: el punt fixe de la seva consolidació.

Ja hauran desaparegut els esperits febles o inconsistents en una Universitat que es vegi precedida d'un ensenyament gradual i evolutivament rigorista...

Ni floracions turbades, ni voluntats reprimides... Un esperit universitari únic, un superior i comú grau de l'estudiant: el veritable intel·lectual que forja, que tergiversa, que revolta... però que, això sí, té un bàsic postulat en el seu tremp vigoritzador: el d'arribar a l'eficència positiva,

(seguirà)

Aspirants al Magisteri

La «Gazeta» convoca examens d'Ingrès pel dia 15 de Maig.

El període de matrícula resta obert des del 25 d'Abril al 10 de Maig.

Podran prendre part a aquest examen oposició:

- a) Els que hagin cursat 4 anys d'estudis del Magisteri pla 1914.
- b) Els batxillers.
- c) Aquells que hagin aprovat els quatre cursos del pla transitori de 1931.
- d) Els que demostrin haver aprovat cinc cursos del Pla d'ensenyament secundari de 1931.

Els sol·licitants ademés, de portar còpia cer-

tificada del títol corresponent o certificat d'estudis, deuen reunir les condicions següents:

- a) Justificar llur adhesió al règim mitjançant documents expedits per un partit polític o una sindical.
- b) Esser revacunats i no patir cap malaltia que no els permeti exercir.
- c) Haver complert 16 anys abans del 1.er de juny proper.

Els aspirants que ja foren admesos l'any passat, per tenir llur documentació presentada, deuran sols donar compliment al punt referent a l'aval polític.

Secretariat de Propanganda

LES BONES NOVEL·LES ADEMES DE PROCURAR UNA ESTONA D'ESBARJO, EDUQUEN

RECORDA QUAN VULGUIS ADQUIRIR-NE UNA

Momentos estelares de la Humanidad	ZWEIG
Gog	PAPINI
La montaña mágica	MANN
Una nueva Edad Media	BEARDIAEFF
Suburbis	BENGUEREL
Vals	TRABAL
Camins de Nit	ARBO
Camins de França	PUIG I FERRETER

Les bibliografies dels grans homes són el model vivent de la humanitat.

LLEGEIX

Napoleón	LUDWIG
Erasmus	ZWEIG
Demóstenes	CLEMENCEAU
Dantón	ROOJON
Kant	KULPE
Tolstoi	ROLLAN

NOTICIARI

COMITE EXECUTIU

«La F. N. E. C., sindicat estudiantil, defensa als seus associats quan és una cosa raonable que es discuteixi.

Per això, durant els fets ocorreguts al nostre Institut, el 14 d'Abril, aconsellà l'aplicació dels vigents reglaments amb la major severitat i justícia.

Aquest Comitè espera, que els estudiants, homes que posseeixen una cultura bàsica, no es deixaran portar per companys que sols busquen la manera de sembrar la desunió i crear un ambient hostil a les autoritats escolars».

SECRETARIA GENERAL

Es recorda als nostres associats, menors de 14 anys, l'obligació que tenen de passar a recollir el carnet definitiu.

Aquells, que per tot el dia 10 de Maig, no ho hagin fet, els serà posat un augment de 0'50 pesetes.

Per impossibilitat de traslladar-se a la nostra ciutat, el Comissari de Relacions exteriors del Comitè Central, resta ajornat el ple comarcal, que devia celebrar-se el dia 19 d'Abril.

Os recordem, que els carnets no són vàlids si no estan al corrent de pagament.

Al mateix temps fem avinent que l'associat que sense causa que ho pugui justificar-ho deixa de pagar tres mesos seguits, serà expulsat, segons els «Estatuts sindicals».

SECRETARIAT DE PROPAGANDA

Aquest Secretariat s'ofereix a tots els associats per a consultes sobre llibres, la seva procedència, preus, etc.

Escolteu setmanalment les emissions d'aquest Secretariat els diumenges a les 2'30 de la tarda.

RELACIONS CULTURALS AMB LES REGIONS

Anem rebent els butlletins de les seccions de Tortosa i darrerament de la secció de Reus.

Trobem encertada la disposició dels companys d'aquesta última regió, en regalar llur butlletí.

Es que les demés regions no en publiquen?
O és que no reben el nostre?

DEL MOMENT

Hem pogut parlar amb els nostres companys Lecha i Duran, oficials de l'Escola de guerra.

No cal dir que tots estan animats del millor esperit.

Així mateix ens ha plagut rebre noves del company Costa, oficial també de l'Exèrcit Popular, de guarnició al Front d'Aragó.

Front de la Joventut Treballadora

El Front de la Joventut ha pres l'acord de regalar la bandera al Batalló de l'Exèrcit Popular de guarnició a la nostra ciutat.

La F. N. E. C. espera dels seus afiliats que contribuïran a la subscripció oberta per a recaptar fons amb que adquirir l'esmentada senyera.

TOTA LA COL·LABORACIO PER AQUEST
«BUTLLETI» HA D'ESSER TRAMESA
A SECRETARIA DE PROPAGANDA
DE LA F. N. E. C. «BUTLLETI»

FORÇA, N.º 6, BAIXOS

GIRONA

AE

ARCHIVOS
ESTATALES

